

Omgangs- en anti-pestprotocol

mei 2017

inhoudsopgave

Inleiding	3
Omgangsprotocol	4
Een veilig schoolklimaat	4
Normen en waarden (of toch waarden en normen)	4
De cultuur van wederzijds respect	4
Anti-Pestprotocol	5
1.1 Voorwaarden voor een goede aanpak van pesten	5
1.1.1 Kanjertraining	6
1.1.2 De leerkracht op school	8
1.2 De aanpak	8
1.2.1 Het rollenspel	8
1.2.2 Ouders op school	8
1.2.3 Voor ouders	9
1.2.4 Voor kinderen	9
1.3 Grens stellend	11
1.3.1 Het 7-stappen-protocol	11
Bijlage 1 Jongleren Gedragsprotocol ouders	14
bijlage 2 Jongleren Protocol Schorsing en verwijdering	16
Bijlage 3 Schorsing en verwijdering wettekst	19

Omgangs- en anti-pestprotocol

protestants-christelijke basisschool De Ark

Inleiding

Het team van pcbs De Ark vindt het belangrijk dat kinderen zich veilig voelen op school. Alleen vanuit dat gevoel van veiligheid krijgt elk kind de kans zich zo goed mogelijk te ontwikkelen. Een omgangs- en anti-pestprotocol zorgt voor duidelijke kaders en regelgeving, waaraan iedereen zich dient te houden. Dit biedt veiligheid. De wijze waarop leerkrachten met leerlingen omgaan, hoe leerlingen onderling met elkaar omgaan, de omgang tussen leerkrachten onderling en het omgaan van leerkrachten met ouders bepaalt mede de cultuur en sfeer op school.

Vanuit de protestants-christelijke identiteit heeft de school een positief mensbeeld: ieder mens is uniek en de moeite waard. Daarom wil de school voorwaarden scheppen voor een optimale ontplooiing van ieder kind. Een zorgvuldig opgesteld omgangs- en anti-pestprotocol draagt hieraan bij.

De school heeft ervoor gekozen om een omgangsprotocol te gebruiken en een anti-pestprotocol. Het omgangsprotocol is de basis voor het anti-pestprotocol. Beide zijn gebaseerd op de Kanjertraining.

Om de leesbaarheid van het protocol te bevorderen is ervoor gekozen om de hij-vorm te hanteren en waar ouders staat, wordt ook verzorgers bedoeld.

Omgangsprotocol

Een veilig schoolklimaat

Op school werken we samen aan een veilig schoolklimaat met vriendelijke en respectvolle omgangsvormen. Dit doen we gestructureerd in alle groepen middels de Kanjertraining en de methode Kind op Maandag.

De school heeft gekozen voor de werkwijze van de Kanjertraining om kinderen te begeleiden bij hun sociale- en emotionele ontwikkeling.

De Kanjertraining heeft tot doel, en daarmee dus ook de school, sociaal vaardig gedrag te stimuleren en sociale problemen zoals pesten, conflicten, uitsluiting en sociaal teruggetrokken gedrag te voorkomen of te verminderen en het welbevinden te vergroten bij kinderen.

De Kanjertraining wordt als uitgangspunt voor dit protocol genomen.

Normen en waarden (of toch waarden en normen)

Als we over normen en waarden spreken, bedoelen we de omgangsvormen en principes waarmee publiekelijk en in sociaal verband voor de dag kan worden gekomen.

Normen en waarden geven ons richting en beïnvloeden ons gedrag.

Een waarde is een betekenisgevend ideaal; een overtuiging over wat nagestreefd wordt of zou moeten worden. Waarden zijn de zaken die waardevol gevonden worden door iemand of een groep mensen (een samenleving). Een waarde wordt vaak omschreven in één woord. Bekende waarden zijn: vrijheid, gelijkheid, rechtvaardigheid, solidariteit, respect en tolerantie.

Een norm kun je zien als richtlijn hoe je sociaal gewenst met elkaar omgaat. Normen hebben dus betrekking op gedrag en vloeien voort uit bepaalde waarden.

Dus misschien is het daarom beter om de term om te draaien in waarden en normen.

De invulling van waarden en normen kan per samenleving, per beroepsgroep, per gezin, per mens verschillen. Iedereen heeft andere idealen, andere dingen die hij echt belangrijk vindt, kortom andere waarden. Binnen een groep zijn de waarden vaak nog wel gelijk, alleen kunnen de normen uit elkaar liggen. Zo ook bij alle betrokken partijen bij ons op school; leerkrachten, ouders, kinderen, directie, grootouders, verzorgers, enzovoort. Hier dienen wij met elkaar rekening mee te houden en elkaar vanuit de cultuur van wederzijds respect te behandelen.

De cultuur van wederzijds respect

In de cultuur van wederzijds respect heb je respect voor jezelf, voor de ander en het andere. Met het andere wordt bedoeld dat je respect hebt voor het leven zoals het zich voordoet. Je hebt respect voor mensen, meningen die anders zijn dan die van jezelf, dieren, planten en zelfs dingen.

In de cultuur van wederzijds respect zijn mensen blij als het goed met je gaat. Ze doen niet jaloers. En mensen maken zich zorgen als het niet goed met je gaat.

In de cultuur van wederzijds respect wordt er gezocht naar oplossingen die goed zijn voor ons, maar ook voor de ander. Tegenslag en tegenstand hoort bij het leven. Daarover worden we niet boos en we gaan er ook niet over zeuren.

Anti-Pestprotocol

Omdat pesten op iedere school en in iedere klas kan voor komen, vindt de school het belangrijk om hier een duidelijk standpunt over in te nemen.

Verschil plagen en pesten

Het is belangrijk voor alle betrokken partijen om het verschil tussen plagen en pesten duidelijk te hebben. Het meest eenvoudige onderscheid is dit:

Plagen gebeurt in het zicht van de leerkracht/volwassene.

Pesten gebeurt achter de rug van de leerkracht/volwassene.

De bedoelingen van het kind dat plaagt, zijn niet slecht, al kan een plagerij soms best even pijn doen. Bij pesten daarentegen is er sprake van een ongelijke machtsverhouding. De pester heeft macht over het kind dat gepest wordt.

Bij plagen zijn de betrokkenen gelijk aan elkaar, niemand is de baas.

Definitie van pesten:

Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct, of via internet of mobiel) die op hem zijn gericht, en waarbij de macht ongelijk is verdeeld.

1.1 Voorwaarden voor een goede aanpak van pesten

Met het team willen wij een klimaat scheppen waarin het mogelijk is dat de pester zelf zijn gedrag met hulp gaat veranderen, dat de meelopers zelf hun gedrag begrijpen en aanpakken en dat de gepesten zelf hun houding en gedrag kunnen veranderen.

Daarom beoordelen wij kinderen niet als behorend bij "kwaad of goed". Ieder mens maakt wel eens fouten. De weg van de mens, en die van het kind in het bijzonder, gaat met vallen en opstaan.

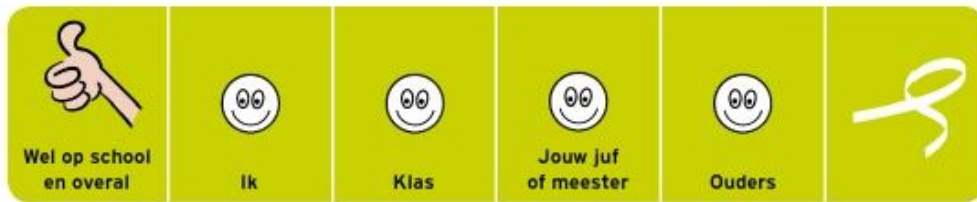
Kinderen hebben het recht daarin te worden begeleid en te worden opgevoed.

Ouders hebben die opvoedplicht evenals leerkrachten.

In gesprek met kinderen (en ouders) wordt de voorwaarde gehanteerd dat binnen de kaders van de Nederlandse wetgeving veel mag zolang je rekening houdt met elkaar. Jij hoeft je niet onveilig te voelen door het gedrag van de ander, en die ander hoeft zich niet onveilig te voelen door jouw gedrag. Kortom: je gedraagt je. Deze anderen zijn:

1. Jouw klasgenoten en andere leerlingen op school;
2. De leerkrachten, de directie, de ouders van andere kinderen;
3. Jouw ouders, die trots op je kunnen zijn. Omdat jij iemand bent die te vertrouwen is. Dit betekent bijvoorbeeld: als je iets vertelt, dan vertel je het hele verhaal.
4. Mensen die op eenzelfde manier doen als jij, maar ook mensen die anders doen dan jij.

Dit doen we wel

Dit doen we niet

De school neemt het overzicht van de smileys als uitgangspunt: “Het is prima dat jouw vrienden het leuk vinden wat jij bedenkt en doet, maar als de rest van de klas dat niet leuk vindt, evenals jouw juf of meester, dan gaan we dat niet doen op school.”

De leerkrachten op school gaan ervan uit dat in de meeste gevallen dat een kind zich gepest voelt, de ‘pester’ niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen.

Heerst er in een klas een mentaliteit van respect en vertrouwen, dan zal er minder gepest worden dan wanneer er een onveilige sfeer heerst, waarin kinderen zich moeten bewijzen en bezig zijn met hun status in de groep.

1.1.1 Kanjertraining

De school zet middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen.

De manier waarop we met elkaar omgaan maken we expliciet door de vijf Kanjerregels na te leven:

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- Niemand speelt de baas (We werken samen)
- Niemand lacht uit (We hebben plezier)
- Niemand doet zielig (We doen mee)

We stellen duidelijk dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school “de baas/het gezag” en de ouders zijn dat thuis.

De Kanjertraining heeft ook **preventieve werking**. Kernpunten van de aanpak zijn:

- a. De Kanjerafspraken;
- b. Denk goed over jezelf en de ander;
- c. Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders;
- d. Denk oplossingsgericht;
- e. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt;
- f. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil;
 - a. Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.
 - b. Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samen gaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit.
- g. Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling);
- h. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

We kiezen bij een conflict voor een **oplossingsgerichte aanpak**. Dat betekent dat wij zoeken naar een oplossing die alle partijen zoveel mogelijk recht doet. Afspraken die gemaakt worden, worden nagekomen.

We kiezen dus niet voor een “wraakgerichte” aanpak. Daarmee bedoelen we vormen van bedreiging, of een zeurgerichte aanpak, waarmee we kwaadsprekerij bedoelen.

Kort gezegd: doe elkaar recht.

Aanvullend: School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen: het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders andermans kind een lesje gaan leren, met het doel de problemen voor het eigen kind op te lossen.

Bij problemen van pesten of agressie nemen de leerkrachten, directie en ouders hun verantwoordelijkheid en voeren overleg met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden die ook in de toekomst houdbaar is. Voorbeeldgedrag van leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder worden gepest als duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar (fatsoensnormen), waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met verbaal of fysiek geweld worden opgelost. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Alle betrokkenen nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.

In de praktijk:

- Kinderen die handelen uit onvermogen, zijn goed te corrigeren als hun ouders goed samenwerken met de leerkrachten.
- Kinderen die handelen uit onvermogen zijn moeilijk te corrigeren als hun ouders dat onvermogen als excuus voor vertoond wangedrag gebruiken.
- Kinderen die zich willen misdragen zijn snel te corrigeren (omdat er geen onvermogen meespeelt) als ouders op dezelfde lijn zitten als school.
- Kinderen die zich willen misdragen, zijn niet te corrigeren als ouders het een probleem van school vinden. “Val ons niet lastig, ons kind mag zijn zoals het is”.

1.1.2 De leerkracht op school

U mag verwachten dat de leerkrachten van de school respectvol met uw kind en met u als ouder omgaan. U mag verwachten dat de leerkrachten onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde: "Een goed voorbeeld doet goed volgen".

U mag verwachten dat de leerkrachten twee gedragstalen weten te spreken. De ene gedragstaal sluit aan op de wereld van wederzijds respect. Deze taal richt zich op het geven van inzicht. De andere gedragstaal sluit aan bij de straatcultuur *. Deze taal is directief: duidelijk, helder en grens stellend. Het voorbeeldgedrag van de leerkracht nodigt kinderen uit om over te stappen naar de wereld van wederzijds respect.

Doet zich een probleem voor op school, dan mag u van de leerkrachten verwachten dat zij daarmee oplossingsgericht aan de slag gaan. De leerkrachten hebben u nodig om tot een goede oplossing te komen, die goed is voor uw kind, maar ook voor de andere kinderen, hun ouders, de leerkracht, de school en andere betrokkenen.

Bij de cultuur van wederzijds respect heb je de opvatting: "van de meeste tegenslag in het leven kun je leren". Zoek elkaars geluk. Ik voel mij goed als we een oplossing hebben gevonden waarbij jij je ook goed voelt.

* De leerkracht gedraagt zich niet volgens de normen van de straatcultuur, maar weet dat er heel duidelijk een grens moet worden gesteld aan de mentaliteit van de straat. Geen overleg, geen onderhandeling, niet ingaan op "Ja maar.....".

1.2 De aanpak

1.2.1 Het rollenspel

De Kanjertraining richt zich op meer dan pesten alleen. Kinderen leren om te gaan met vervelend gedrag van een ander. Omdat leerkrachten en ouders niet alles kunnen zien, is het van belang dat kinderen zelf ook enige zelfredzaamheid vertonen. Kinderen kunnen best aan elkaar vertellen dat ze last hebben van bepaald gedrag. Omdat kinderen, op een enkeling na, niet vervelend willen doen, zijn op dit niveau de meeste problemen op te lossen. In de Kanjertraining wordt expliciet geoefend in rollenspelen hoe je kunt reageren op vervelend gedrag (zie 1.2.4 Voor kinderen-omgaan met naar gedrag). Tijdens dit rollenspel hebben medeklasgenoten de neiging om te giechelen om het grensoverschrijdend gedrag van de uitdager/pester. Aan deze leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat dit gegiechel het pestgedrag van de uitdager versterkt. Ze geven als het ware "benzine" aan vervelend gedrag. En houden hiermee het pestgedrag in stand. Alle betrokken partijen oefenen dus tijdens dit rollenspel: de pester - de gepeste - de omstanders.

1.2.2 Ouders op school

Het oplossen van conflicten tussen kinderen is zelden een probleem, als op basis van het voorgaande met elkaar wordt overlegd.

Van ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

- U heeft niet het recht om een andermans kind aan te spreken op zijn gedrag in een conflictsituatie.
- U heeft niet het recht om een volwassene die betrokken is bij de school verbaal of fysiek te overdonderen/ aan te vallen.
- U spreekt in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind.

Dat doet de school ook over u en uw kind.

- Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind, of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de school.
Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed voor de andere kinderen. De school is hierin uw medestander.
- U onthoudt zich van kwaadsprekerijen op internet.

De leerkrachten, directie, andere ouders van de school hebben het recht om u aan te spreken als u voorbij gaat aan deze vuistregels.

Is de grens, van wat acceptabel is, overschreden, dan zal de school besluiten om in een officieel gesprek tussen de directeur en de ouder(s) een waarschuwing te geven. Deze officiële waarschuwing zal naast mondeling ook schriftelijk worden medegedeeld aan het College van Bestuur van stichting Jong Leren (gedragsprotocol ouders Jong Leren).

1.2.3 Voor ouders

Hieronder leest u een aantal handreikingen voor ouders. Deze ondersteuningstips komen van de Kanjertraining en als school onderschrijven wij deze.

- Ieder kind kan doen als de zwarte, rode of gele pet;
- Ieder kind kan pesten;
- Ieder kind kan gepest worden;
- Pestgedrag wordt vaak in stand gehouden door omstanders; een omstander geeft benzine aan het pestgedrag door te lachen, te kijken, niets te doen, enzovoort;
- Probeer een probleem bij uw kind serieus te nemen;
- Probeer erachter te komen wat mogelijke oorzaken kunnen zijn van het gedrag van uw kind;
- Overleg eerst met school bij pestgedrag en ga daarna over tot eventuele actie;
- U helpt uw kind door het te stimuleren om pestgedrag in de groep bijtijds aan de leerkracht te vertellen.
- Bied hulp aan uw kind;
- De school kan zich zorgen maken over de sociaal emotioneel ontwikkeling van uw kind en eventuele externe hulp voorstellen. U helpt uw kind door open te staan voor deze suggestie en het serieus te onderzoeken.

1.2.4 Voor kinderen

Hieronder leest u een aantal handreikingen voor uw kind. Ook deze zijn opgesteld door de Kanjertraining en onderschrijven wij als school. In de lessen komen deze items aan bod.

- Je bent goed zoals je bent; doe wat bij je past. Op die manier ben je het leukst.
- Geef geen benzine aan storend/naar gedrag. Zeg er iets van en houd daarna je benzinepomp dicht. Zo stop je de motor; het storende gedrag.
- Blijf bij de smileyposter aan de groene kant (dit doen we wel). Zoek geen moeilijkheden op. Je klasgenoten, juf en/ of meester en ouders worden daar blij van en jij ook.
- Praat met respect over jezelf. Ook jij mag er zijn. Als je daaraan twijfelt, praat dan met je ouders en/of juf/meester.
- Praat met respect over je ouders; uiteindelijk bepalen je ouders wat wel en niet kan.
- Praat met respect over je school; uiteindelijk bepalen de leerkrachten wat wel en niet kan op school.

- Praat met respect over je klasgenoten. Beheers jezelf. Blijf fatsoenlijk. Daar kom je het verst mee. Je juf/meester is hiervoor het aanspreekpunt als dit moeilijk voor je is.
- Denk je dat er in de klas gepest wordt? Vertel dit dan aan je juf en/of meester of ouders.
- Pieker niet in je “uppie”, deel je zorgen.
- Als je in de problemen komt, overleg dan met mensen die jij vertrouwt.
- Bedenk dat niet iedereen jou aardig vindt. Dat hoort zo. Doe daar niet zielig over.

Hoe ga je om met storend/naar gedrag ?

Probeer het zelf op te lossen. Als kinderen vervelend doen, ga dan niet zeuren, grappig of boos doen. Blijf rustig en laat je niet op de kast jagen.

Kom je storend/naar gedrag tegen ? Zeg en doe dan dit:

1. Wil je ermee stoppen ? Ik vind het vervelend dat je dit (schelden, herhaaldelijk geluiden maken tijdens werk, slaan, enzovoort) doet. Ik krijg er een naar gevoel van.
2. Wil je er niet mee stoppen ? Meen je dat ?
3. Zoek het uit. Hier heb ik geen zin in. Je haalt je schouders op en gaat iets anders doen.
4. Zorg dat je zelf geen benzine geeft. Ga je reageren dan wordt het vaak alleen maar erger.
5. Ga weg bij vervelend gedoe. Zoek buiten een maatje en ga iets gezelligs doen. Vraag in de klas een andere werkplek als je niet kunt werken door vervelend gedoe.
6. Stopt het niet? Vraag aan je juf/meester of andere volwassene of die je wil helpen bij het oplossen van een ruzie. Op een geschikt moment zal een gesprek plaatsvinden; tot die tijd laat je elkaar met rust.

Je meester of juf kan dan de volgende vragen stellen:

Wat is er volgens jou gebeurd?

Ieder vertelt hun eigen verhaal, je onderbreekt elkaar niet. De leerkracht moet namelijk goed begrijpen wat er aan de hand is.

Hoe is dat voor jou?

Werd je daar boos om, hoe voelde dat voor jou? Word je daar vaker mee gepest? Hoe kan het weer goed komen? Wat zou je willen dat de ander doet?

Wat zou je zelf kunnen doen?

Je bespreekt met elkaar, op welke manier het weer goed zou kunnen komen. Wat je zelf kunt doen en wat je van de ander verwacht. Wat is volgens jou de beste oplossing?

Afsluiting

De oplossing en afspraken worden opgeschreven. Je laat zien dat het weer goed is (knuffel, high-five, o.i.d) tussen jou en je klasgenoot en de afspraken worden ondertekend. Zo lukt het meestal op een goede manier ruzie op te lossen.

Voor verdere informatie over de Kanjertraining en achtergronden, verwijzen wij u naar de website <http://www.kanjertraining.nl/> . In ‘Kanjerverboek voor ouders, leerkrachten en Pabo-studenten’ kunt u ook lezen over de aanpak. U kunt dit boek bestellen via de webshop of lenen van school.

1.3 Grens stellend

De school heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen. Maar het kan misgaan. Dat is niet erg. Het zijn leermomenten. “Hoe ga je het de volgende keer doen?

Hoe herstel je de emotionele en/of materiële schade? Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar?”

Wangedrag kan zich op verschillende manieren manifesteren:

Verbaal	vernederen, schelden, dreigen, roddelen, briefjes rondsturen, buitensluiten, bijnamen geven, belachelijk maken
Fysiek	schoppen, knijpen, slaan, spugen, bijten, laten struikelen, krabben, duwen en trekken
Materiaal	stelen, verstoppen van kleding en/of spullen, spullen kapot maken van een medeleerling of school, fietsband leeg laten lopen/lekprikken.

Het doet zich een enkele keer voor dat een leerling zich wenst te misdragen en/of vindt daartoe het recht te hebben. “Ik zit er niet mee. Het is niet mijn probleem! Ik doe het de volgende keer weer”. Deze leerling wordt uit de groep geplaatst en er wordt contact gezocht met ouders. Stap 3 van onderstaand stappenplan wordt gevolgd.

1.3.1 Het 7-stappen-protocol

Met name met het anti-pest protocol willen wij als school gedragsproblemen in groepen en bij individuele kinderen voorkomen. Soms is echter bijsturen of ingrijpen noodzakelijk. Wanneer zich een patroon vormt in ongewenst gedrag (bijvoorbeeld bij pesten; orde en rustverstoring in de klas; verbaal- en fysiek geweld, etc.), zal de school handelen zoals beschreven in het 7-stappen-protocol.

Deze 7 stappen hebben als doel om ongewenst gedrag in een zo vroeg mogelijk stadium te ondervangen en zijn gericht op het stoppen van ongewenst gedrag in de bijbehorende stap. In de meest ideale situatie spreken leerlingen onderling elkaar aan op ongewenst gedrag, waarna dit vervolgens verdwijnt.

Als het niet lukt om ongewenst gedrag te stoppen, zal steeds worden overgegaan tot de volgende stap.

Echter, bij ernstiger incidenten m.b.t. grensoverschrijdend gedrag of verergering van het patroon, kan ervoor gekozen worden om vervolgstappen te nemen. De veiligheid (zowel psychisch als fysiek) van de groep en leerkrachten heeft hierbij altijd prioriteit.

Stap 1

Wederzijds respect en zelfcorrigerend gedrag

Hierbij wordt het (dreigend) conflict of incident door de groep of betrokkenen zelf voorkomen en/of opgelost. Er is geen inmenging van de leerkracht vereist.

Stap 2

Constatering ongewenst gedrag en conflicthantering

Hierbij wordt het incident/conflict vastgesteld en omschreven door de benadeelde partij (leerling, leerkracht of groep).

Leerlingen krijgen de mogelijkheid om het uit te praten; betrokken leerlingen hebben daarbij het verlangen dat het weer goed komt. Lukt dit niet binnen korte tijd (3 à 4 minuten) dan wordt er na schooltijd met leerkracht erbij gepraat. Als een leerling uitsprekt dat hij het (nu) niet goed wil hebben met de ander, vindt een gesprek met betrokken leerlingen na schooltijd plaats.

Het gesprek wordt oplossingsgericht gevoerd.

stap 3

Corrigerende en sturende interventies door leerkracht

Er is bij deze stap sprake van duidelijke overtreding(en) van de gedragsregels en gedragsverandering is noodzakelijk. In het ongewenste gedrag is een patroon ontstaan (bijvoorbeeld bij pesten, verbaal en/of fysiek geweld, ruzies) of er heeft zich een dermate ernstig incident voorgedaan dat ingrijpen en sturing door de leerkracht noodzakelijk is.

Binnen de triade ouder-leerkracht-kind vindt een gesprek plaats waarbij een begeleidingsplan voor gedrag wordt gemaakt. Er wordt betrokkenheid en een actieve houding van alle partijen verwacht. In dit plan worden gedragsdoelen opgesteld, begeleiding (wie doet wat; welke rol heeft kind - ouder - leerkracht in de aanpak) en consequenties afgesproken.

Een vervolgspraak wordt ingepland (na 4 à 6 weken) Leerkracht houdt ouders in de tussentijd op de hoogte van ontwikkeling. Denk hierbij eraan om ook juist positieve ontwikkeling bij ouders te melden. Leerkracht maakt aantekening in leerlingdossier.

Het behoort tot de mogelijkheden om ouders het advies te geven om zich aan te melden bij ouder-kindtraining van de Kanjertraining of elders externe hulp te vragen (bijv. kindercoach, schoolarts, sociale vaardigheidstraining)

Stap 4

Interne time-out

Er is sprake van dermate grensoverschrijdend gedrag dat de leerling direct buiten de groep geplaatst wordt. Hij wordt tijdelijk in een andere groep of in een andere ruimte geplaatst en mag, tot er contact is geweest met ouders, niet terug in de groep. Ook in de pauze is er geen contact met andere leerlingen van de school.

School draagt zorg voor de continuïteit van het leerproces van betreffende leerling en er wordt gelegenheid geboden om te eten en te drinken.

De leerkracht stelt de directie en IB-er op de hoogte van het voorval en de sanctie. Ouders worden ingelicht en uitgenodigd voor een gesprek met leerkracht en directie/IB-er.

Het behoort tot de mogelijkheden om ouders het advies te geven om zich aan te melden bij ouder-kindtraining van de Kanjertraining of elders externe hulp te vragen (bijv. kindercoach, schoolarts, sociale vaardigheidstraining)

Verslaglegging wordt door ouders ondertekend voor gezien en toegevoegd aan leerlingdossier.

Stap 5

Externe time-out

In dit geval is de overtreding van de regels dermate ernstig dat de leerling met onmiddellijke ingang de toegang tot school moet worden ontzegd. Hiervoor is altijd toestemming van de directie nodig. Het protocol van Jong Leren wordt hierbij gevolgd.

Deze maatregel geldt voor de rest van de dag en kan maximaal met één dag worden verlengd.

Ouders worden per direct op de hoogte gebracht van het incident en de maatregel en worden geacht hun kind op te halen.

Ouders worden uitgenodigd voor een gesprek met directie, leerkracht en IB-er. In dit gesprek wordt het incident besproken en worden afspraken voor vereiste gedragsverandering gemaakt.

Verslaglegging wordt gemaakt en door ouders ondertekend voor gezien. Het incident wordt vermeld in leerlingdossier.

Er worden maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden.

Stap 6

Schorsing

Hiertoe wordt besloten wanneer de afspraken zoals gemaakt in stap 5 worden overtreden (herhaling van ontoelaatbaar gedrag) óf wanneer het incident dermate ernstig is dat een hervatting van de schoolsituatie voor betreffende leerling in de groep en/of met betreffende leerkracht, na één dag niet verantwoord is. Hiervoor is altijd toestemming van de directie nodig en de directie volgt hierbij het protocol Schorsing en Verwijdering van Stichting Jong Leren (zie voor gehele protocol bijlage 2). Het bevoegd gezag moet voorafgaand aan deze maatregel toestemming verlenen.

Een formele schorsing betreft een verlenging van de maatregel in stap 5 en de schorsing kan worden verlengd tot maximaal 1 week.

Ouders worden direct op de hoogte gebracht van het incident en de maatregel en worden geacht hun kind op te halen. Zij worden tevens uitgenodigd voor een gesprek met de directie.

De ouders worden ook schriftelijk op de hoogte gebracht waarbij ook de duur en mogelijkheid tot bezwaar wordt aangegeven. De ouders hebben de mogelijkheid tegen een schorsing schriftelijk bezwaar te maken bij het bevoegd gezag.

Het incident wordt schriftelijk vastgelegd en opgeslagen in het leerlingdossier.

Er worden maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden.

Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd.

Het bevoegd gezag (of de gemandateerde schooldirecteur) stelt de inspectie van een schorsing langer dan een dag schriftelijk en met opgave van redenen in kennis via het Internet Schooldossier.

Bij bezwaar: De ouders worden in de gelegenheid gesteld te worden gehoord. In een gesprek worden oplossingsmogelijkheden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen.

De leerplichtambtenaar en het SWV hoeven niet op de hoogte gesteld te worden. Wanneer er een reële kans bestaat dat een schorsing ook kan leiden tot een voorlopig besluit van verwijdering is het wel raadzaam dit te melden.

Stap 7

Verwijdering

Deze laatste maatregel zal worden toegepast wanneer stap 6 niet toereikend is gebleken om de gewenste gedragsverandering te bewerkstelligen en/of wanneer er sprake is van een incident met dermate verstrekkende en ingrijpende consequenties dat hervatting van de schoolsituatie voor betreffende leerling, niet tot de mogelijkheden behoort.

Zie voor procedure het protocol Schorsing en Verwijdering in bijlage 1.

Bijlage 1

Protocol gedragsprotocol ouders

Inleiding

Binnen scholen van Jong Leren is een veilige leeromgeving. Alle medewerkers, ouders en leerlingen dienen zich correct en respectvol tegenover elkaar te gedragen en maken geen onderscheid op huidskleur, ras, religie of afkomst. Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag van leerlingen wordt op onze scholen niet getolereerd. Bij ongewenst of grensoverschrijdend gedrag worden gepaste maatregelen genomen. De maatregelen en stappen worden in dit protocol uitgewerkt.

De school heeft een gedragsprotocol opgesteld voor ouders. In dit gedragsprotocol kunt u in grote lijnen lezen, hoe er gehandeld wordt, wanneer het personeel geconfronteerd wordt met ongewenst gedrag van ouders. In dit protocol willen we grenzen aangeven van wat acceptabel geacht wordt en onacceptabel is. Het omgaan met dit gedrag behoort tot de verantwoordelijkheid van de directie.

Er kunnen verschillende redenen zijn, waarom ouders ongewenst gedrag vertonen. Ouders kunnen het niet eens zijn met de wijze, waarop een leerkracht met hun kind omgaat. De relatie, die op vertrouwen is gebaseerd tussen een leerkracht en ouders, kan verstoord zijn. Ouders kunnen het niet eens zijn met maatregelen, die de school heeft genomen.

Ouders kunnen ook ongewenst reageren op het gedrag van een ander kind t.o.v. hun eigen kind. Ook kunnen ouders onderling van mening verschillen, of anderszins een verstoorde relatie hebben, wat tot agressief gedrag kan leiden.

Voorbeelden van ongewenst gedrag kunnen zijn:

- verbaal geweld
- vloeken of schelden
- bedreigen, zowel verbaal als fysiek
- handtastelijkheden, zowel jegens leerlingen als leerkrachten
- andere kinderen op een onjuiste en onpedagogische wijze aanspreken
- negatieve boodschappen over leerkrachten, directie of andere betrokkenen van school bij het schoolhek of elders vertellen
- seksuele uitingen of handelingen met kinderen of leerkrachten
- discriminatie op huidskleur, ras, religie of afkomst
- leerkrachten in het bijzijn van leerlingen of andere ouders aanspreken, en met een zeer negatieve gesprekshouding de leerkracht van zijn of haar gedachtegang op de hoogte brengen

Is de grens, van wat acceptabel is, overschreden, dan zal de school besluiten om in een officieel gesprek tussen de directeur en de ouder(s) een waarschuwing te geven. Deze officiële waarschuwing zal naast mondeling ook schriftelijk worden medegedeeld door het CvB.

Indien er sprake is van overschrijding van de wettelijke regels doet de school aangifte bij de politie.

Bij herhaling kan het CvB de volgende sancties opleggen :

- de ouder(s), voor een nader te bepalen tijdstip, de toegang tot de school ontzeggen
- de ouder(s) verzoeken een andere school voor hun kind te zoeken
- In uiterste gevallen kan worden besloten om:
 - de leerling te schorsen voor een periode van maximaal 3 schooldagen de leerling van school te verwijderen. De school zal in dit geval zorg moeten dragen voor het vinden van een nieuwe school waar de leerling geplaatst kan worden.

Hierbij is het noodzakelijk, dat er een goede registratie is van hetgeen is voorgevallen.

Indien het CvB overgaat tot het nemen van sancties wordt de leerplichtambtenaar van de gemeente en de rijksinspectie van het Onderwijs schriftelijk geïnformeerd.

Door duidelijke regels en afspraken hopen we een klimaat te scheppen, waarin kinderen, leerkrachten en ouders zich veilig en geaccepteerd voelen, en waarin een ieder respectvol met elkaar kan omgaan.

bijlage 2

Protocol: Schorsing en Verwijdering

Inleiding

Binnen scholen van Jong Leren is een veilige leeromgeving en wordt op een respectvolle wijze met elkaar omgegaan. Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag van leerlingen wordt op onze scholen niet getolereerd. Bij ongewenst of grensoverschrijdend gedrag worden gepaste maatregelen genomen. De maatregelen en stappen worden in dit protocol uitgewerkt.

Procedure Schorsing:

1. Het bestuur kan overgaan tot schorsing. Indien sprake is van ontoelaatbaar gedrag van een leerling waarbij de veiligheid van andere leerlingen en/of personeel in gevaar komt, kan dit leiden tot schorsing met onmiddellijke ingang. De ouders worden onmiddellijk mondeling met opgave van redenen van het incident en het besluit tot schorsing op de hoogte gebracht. De ouders worden ook schriftelijk op de hoogte gebracht waarbij ook de duur en mogelijkheid tot bezwaar wordt aangegeven. De ouders hebben de mogelijkheid tegen een schorsing schriftelijk bezwaar te maken bij het bevoegd gezag.

De schorsing kan worden verlengd tot maximaal 1 week.

Het incident wordt schriftelijk vastgelegd en opgeslagen in het leerlingdossier.

De ouders (en de meerderjarige en handelingsbekwame leerling) worden opgeroepen voor een gesprek op school.

Er worden maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden.

Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd.

2. Het bevoegd gezag (of de gemandateerde schooldirecteur) stelt de inspectie van een schorsing langer dan een dag schriftelijk en met opgave van redenen in kennis via het Internet Schooldossier.

3. Bij bezwaar: De ouders worden in de gelegenheid gesteld te worden gehoord. In een gesprek worden oplossingsmogelijkheden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen 4. De leerplichtambtenaar en het SWV hoeven niet op de hoogte gesteld te worden. Wanneer er een reële kans bestaat dat een schorsing ook kan leiden tot een voorlopig besluit van verwijdering is het wel raadzaam dit te melden.

Procedure verwijderen van een leerling (samenvatting benodigde stappen uit wettekst)

1. Het bestuur kan overgaan tot verwijdering. Het bestuur neemt eerst een voorlopig besluit tot verwijdering. Dit wordt schriftelijk aan ouders meegedeeld met opgave van redenen en de bezwaarmogelijkheid bekend worden gemaakt. Voor de definitieve verwijdering moet het bevoegd gezag luisteren naar het verhaal van de ouders, de leerling en de betrokken groepsleraar;

Het bevoegd gezag moet de leerplichtambtenaar, SWV en de onderwijsinspectie direct inlichten over een voorlopig besluit tot verwijdering en het definitieve besluit;

2. Het bestuur zoekt een andere onderwijsplek waar deze leerling terecht kan. Het bestuur heeft hier 8 weken de tijd voor, en moet zich aantoonbaar inspannen om een andere school te vinden. Het bevoegd gezag kan pas definitief besluit tot verwijdering nemen nadat een andere school bereid is gevonden de leerling te plaatsen.

Het bestuur dient bij het zoeken van een andere school rekening te houden met;

- o Richting en voorkeur van de ouders (na overleg);
- o Inventarisatie van scholen die aan het ondersteuningsprofiel voldoen, en
- o Een redelijke afstand/reistijd van het huis van de leerling.

3. Het bevoegd gezag is verplicht de ouders erop te wijzen dat zij bezwaar kunnen maken binnen zes weken tegen de beslissing om hun kind te verwijderen. Het schriftelijk ingediend bezwaar moet binnen vier weken worden beantwoord en ouders moeten in de gelegenheid worden gesteld om hun bezwaren mondeling toe te lichten. De ouders hebben recht om kennis te nemen van de adviezen en rapporten die zijn gebruikt bij het besluit over de verwijdering.

4. Tijdens de bezwaarprocedure hoeft de school de leerling niet toe te laten. Als ouders toch willen dat hun kind wordt toegelaten, kunnen ze een voorlopige voorziening vragen bij de bestuursrechter (indien het een openbare school betreft). Als het gaat om een school voor bijzonder onderwijs kunnen ouders een kort geding aanspannen bij de civiele rechter. In het laatste geval dienen ouders zich te laten vertegenwoordigen door een advocaat.

5. Voor het SO is het bestuur van de school verplicht om de inspecteur te betrekken bij de beslissing op bezwaar tegen de verwijdering van een leerling.

6. Ouders kunnen voor advies naar de tijdelijke geschillencommissie passend onderwijs. De Commissie brengt binnen 10 weken een oordeel uit aan het bevoegd gezag. Het oordeel houdt rekening met het schoolondersteuningsprofiel en het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband waar het bestuur van de school bij is aangesloten. De Geschillencommissie passend onderwijs behandelt geschillen over toelating, verwijdering en het ontwikkelingsperspectief. Deze landelijke geschillencommissie voor het primair onderwijs (po), voortgezet onderwijs (vo) en (voortgezet) speciaal onderwijs ((v)so) oordeelt in geschillen tussen ouders en het schoolbestuur over:

- o (de weigering van) toelating van leerlingen die extra ondersteuning behoeven;
- o de verwijdering van alle leerlingen;
- o de vaststelling en bijstelling het ontwikkelingsperspectief.

7. Bij leerlingen met een extra zorgbehoefte kijkt de commissie naar het Ontwikkelingsperspectief (OPP). In het OPP staat wat de leerling kan bereiken aan leer- en vaardigheidsdoelen en het uitstroomprofiel. Deze doelen zijn SMART geformuleerd. Voordat het OPP wordt vastgesteld, overlegt het bevoegd gezag met de ouders om overeenstemming over de inhoud te bereiken. Het OPP wordt tenminste eenmaal per jaar met de ouders geëvalueerd. Ook dan geldt als uitgangspunt dat school en ouders het met elkaar eens worden over de inhoud. Bij een geschil is het raadzaam dit te laten

beoordelen door een onafhankelijk deskundige (deze wordt door beide partijen als onafhankelijk gezien).

8. Ouders kunnen de zaak voorleggen aan de rechter. Als het een openbare school is, kunnen ouders naar de bestuursrechter. Bij een school voor bijzonder onderwijs, kunnen ouders naar de civiele rechter. In het laatste geval dient u zich te laten vertegenwoordigen door een advocaat.

9. Bij een definitieve verwijdering staat de leerling niet langer ingeschreven.

Bijlage 3

Schorsing en verwijdering (wettekst)

Artikel 40c. Schorsing

1. Het bevoegd gezag kan met opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste één week schorsen.
2. Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de ouders bekendgemaakt.
3. Het bevoegd gezag stelt de inspectie van een schorsing voor een periode langer dan één dag schriftelijk en met opgave van redenen in kennis.

Artikel 43. Tijdelijke geschillencommissie toelating en verwijdering

1. Er is tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip een landelijke commissie voor geschillen waarbij elke school, school als bedoeld in de Wet op de expertisecentra en school als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs is aangesloten.
2. De commissie neemt kennis van geschillen tussen ouders en bevoegd gezag van een school die ontstaan bij de toepassing van:
 - a. artikel 40, derde, vierde, vijfde en tiende lid, en
 - b. artikel 40a, eerste en vierde lid.
3. De commissie brengt op verzoek van de ouders binnen 10 weken een oordeel uit aan het bevoegd gezag, rekening houdend met het schoolondersteuningsprofiel en het ondersteuningsplan.
4. Indien een geschil aanhangig is gemaakt bij de commissie en de ouders bezwaar hebben gemaakt tegen de beslissing over de toelating of de verwijdering, neemt het bevoegd gezag de beslissing op bezwaar niet dan nadat de commissie heeft geoordeeld. De termijn voor het nemen van de beslissing op bezwaar wordt opgeschort met ingang van de dag waarop het geschil aanhangig is gemaakt bij de commissie tot de dag waarop de commissie het oordeel heeft uitgebracht.
5. Bij algemene maatregel van bestuur worden voorschriften gegeven met betrekking tot de commissie, waaronder in elk geval het aantal leden, de wijze van benoeming en ontslag en de deskundigheid van de leden van de commissie.